

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Crèdits	1.2 presencials (30 hores) 1.8 no presencials (45 hores) 3 totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Estefania Lozano Serra estefania.lozano@uib.es	18:00h	19:00h	Dimecres	23/09/2013	24/01/2014	B-003

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Psicologia	Optativa	Quart curs	Grau

Contextualització

L'optativa "trastorns del desenvolupament" és una assignatura de quart curs que amplia les matèries de "Psicologia del Desenvolupament al llarg del Cicle Vital I i II" de primer curs del grau en Psicologia que aportarà la base dels coneixements de la ciència evolutiva del desenvolupament normatiu. L'estudi de les alteracions que es presenten en el desenvolupament es completa amb l'optativa de "Trastorns en el desenvolupament del llenguatge i la parla".

Els trastorns del desenvolupament, per tant, farà referència a la ciència del risc i la discapacitat així com també es donarà orientacions sobre la intervenció. Es tracta d'una formació específica en els trastorns generalitzats del desenvolupament, dèficits generals del desenvolupament i en els trastorns específics sensorials o motors.

Aquest trastorns s'inicien en la infància i se defineixen com un dèficit en l'adquisició de determinades habilitats neurocognitives. Són de gran rellevància no només pel seu impacte en el individu sinó també en les famílies i en la societat en general .

Dins aquesta matèria ens centrarem en conèixer la seva etiologia, com podem valorar-ho, quin són els aspectes crucials pel diagnòstic diferencial, la seva evolució i les nocions bàsiques de les seves possibilitats d'intervenció psicoterapèutica amb la finalitat de poder atendre e integrar a totes les persones dins la societat. A més vol donar als alumnes els recursos necessaris per poder aprofundir o resoldre els dubtes que puguin sortir en la seva futura pràctica professional.

Requisits

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

Hi ha requisits essencials per poder realitzar l'optativa amb èxit. Aquest requisits són:

Essencials

- Haver cursat les assignatures de "Psicologia del Desenvolupament al llarg del Cicle Vital I i II"

Competències

L'assignatura "Trastorns del Desenvolupament" es relaciona amb el desenvolupament de les següents competències de caire específic i generals:

Específiques

1. CE5: Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats.
2. CE13: Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

Genèriques

1. CT1: Capacitat d'anàlisi i síntesis.
2. CT5: Capacitat de resolució de problemes.
3. CT11: Capacitat i actitud per desenvolupar i mantindre actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons els estàndards de la professió.
4. CT15: Reconeixement de la diversitat i la multiculturalitat.

Continguts

Els continguts que s'impartiran són:

Continguts temàtics

BLOC I: INTRODUCCIÓ. Continguts introductoris

1. Conceptes fonamentals
2. Models explicatius principals
3. Bases neurològiques

BLOC II : TRASTORNS GENERALITZATS DEL DESENVOLUPAMENT. Continguts de TGD

1. **Trastorns de l'espectre autista (TEA)**
2. Recurregut històric del concepte
- 3 Definició i característiques principals
4. Signes de risc
5. Teories explicatives específiques
6. Aspectes actuals sobre l'autisme
7. Intervenció psicològica
9. **Trastorn de Rett i trastorn desintegratiu infantil**
10. Conceptualització
11. Etiologia
12. Intervenció

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

BLOC III: DÈFICITS GENERALS DE DESENVOLUPAMENT. Continguts de DGD

1. **Retràs Mental**
2. Conceptualització
3. Definició de retràs mental des de diferents punts de vista
4. Dificultat en la resta de desenvolupaments: lingüístic, psicomotor i social
5. Etiologia
6. Trastorns que cursen amb RM
7. Intervenció

BLOC IV: TRASTORNS ESPECÍFICS DEL DESENVOLUPAMENT. Continguts DED

1. **Trastorns de les habilitats motores**
2. Conceptualització, etiologia i intervenció
3. **Deficiències visuals**
4. Conceptualització, etiologia i intervenció
5. **Deficiències auditives**
6. Conceptualització, etiologia i intervenció

Metodologia docent

Les classes teòriques s'exposaran els continguts de l'optativa mitjançant classes magistrals amb el suport d'eines audiovisuals i es complementarà amb textos o altres documents a campus extens de l'assignatura amb la finalitat de treballar les competències previstes. Això també comportarà un treball autònom per part de l'alumne d'anàlisi i estudi que serà avaluat mitjançant una prova objectiva d'elecció múltiple.

Les classes pràctiques són d'assistència obligatòria. A partir de documents que es trobaran en l'eina de teleeducació de l'assignatura els alumnes realitzaran un debat, resposta a preguntes formulades o petites recerques relacionades amb el tema proposat amb la finalitat d'exemplificar, analitzar casos o ampliar el contingut teòric exposat.

A més, dins el treball autònom de l'alumne haurà de realitzar en petit grup un treball relacionat amb algun aspecte de la matèria que serà tutoritzat per la professora i exposat a les classes pràctiques.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes Magistrals	Grup gran (G)	En les classes magistrals es donaran els continguts fonamentals de cada un dels temes del programa a partir de l'exposició, l'anàlisi i exemplificació de casos per part de la professora i amb el suport de mitjans audiovisuals com el power point i es complementarà amb material disponible a campus extens d'articles, enllaços, documents...
Classes pràctiques	Classes Pràctiques	Grup mitjà (M)	En les classes pràctiques els alumnes consolidaran els coneixements apresos en les classes teòriques per poder-ho aplicar a casos o contextos reals. Per això es farà servir de material facilitat per la professora i activitats de major implicació per part de l'alumne des de debats, resposta a les preguntes de documents proposats o vídeos i anàlisis de casos.
Avaluació	Examen dels continguts teòrics	Grup gran (G)	Per avaluar els coneixements teòrics en funció dels objectius de l'assignatura els alumnes realitzaran una prova general dels continguts. La metodologia de l'exàmen serà una prova d'elecció múltiple en el període

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
			d'avaluació complementària (febrer) aquesta prova serà recuperable al període extraordinari d'avaluació (setembre).

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi i treball autònom individual	L'estudi dels temes exposats a l'assignatura amb l'objectiu de consolidar els coneixements teòrics i pràctics.
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes pràctiques	La finalitat és la preparació de les activitats pròpies de les pràctiques de l'assignatura. La metodologia consisteix en la preparació de debats o treball d'anàlisis de textos o resolució de problemes o anàlisis de casos. L'alumne ha de contestar les preguntes proposades per la professora.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de Recerca	La finalitat és aprofundir en qualche àrea d'interés de l'alumne. Metodològicament individualment o en petit grup és realitzarà una actualització de qualche aspecte que posteriorment serà avaluat amb la presentació d'un treball i l'exposició en les classes pràctiques.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Aquesta assignatura participa en l'eina de teleeducació de Campus Extens i per tant s'utilitza una plataforma informàtica que permet integrar en la formació dels alumnes noves eines de treball dins el procés d'aprenentatge. Aquesta modalitat permet reduir un 20% d'hores presencials i augmenta proporcionalment aquest temps en el treball autònom de l'alumne on-line.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		30	1.2	40
Classes teòriques	Classes Magistral	14	0.56	18.67
Classes pràctiques	Classes Pràctiques	14	0.56	18.67
Avaluació	Examen dels continguts teòrics	2	0.08	2.67
Activitats de treball no presencial		45	1.8	60
Estudi i treball autònom individual	Estudi i treball autònom individual	15	0.6	20
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes pràctiques	15	0.6	20
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de Recerca	15	0.6	20
Total		75	3	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durá a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà el promedi de tres àrees valorades: la part teòrica mitjançant un exàmen global dels continguts de l'assignatura en una de les dues convocatòries (febrer o setembre), la part pràctica serà la mitja dels treballs presentats, més la valoració del treball de recerca. La qualificació final serà la mitja ponderada dels tres procediments de valoració utilitzats sempre i quan s'obtingui com a mínim una puntuació de 5 en cada una de les tres àrees valorades. L'assignatura es considerarà superada a partir dels 5 punts a la mitja final. En el cas de que en un o més dels procediments d'avaluació no s'arribi als 5 punts es considerarà l'assignatura com a supesa.

Classes Pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	En les classes pràctiques els alumnes consolidaran els coneixaments apresos en les classes teòriques per poder-ho aplicar a casos o contextos reals. Per això es farà servir de material facilitat per la professora i activitats de major implicació per part de l'alumne des de debats, resposta a les preguntes de documents proposats o vídeos i anàlisis de casos.
Criteris d'avaluació	Assistir al 85% de les classes pràctiques i obtenir una qualificació mínima de 5 en les activitats realitzades.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Examen dels continguts teòrics

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Per avaluar els coneixements teòrics en funció dels objectius de l'assignatura els alumnes realitzaran una prova general dels continguts. La metodologia de l'exàmen serà una prova d'elecció múltiple en el període d'avaluació complementària (febrer) aquesta prova serà recuperable al període extraordinari d'avaluació (setembre).
Criteris d'avaluació	Obtenir una qualificació de 5. Les preguntes tindran quatre opcions de resposta. Les respostes contestades incorrectament restaran 0,33.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Preparació classes pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	La finalitat és la preparació de les activitats pròpies de les pràctiques de l'assignatura. La metodologia consisteix en la preparació de debats o treball d'anàlisi de textos o resolució de problemes o anàlisis de casos. L'alumne ha de contestar les preguntes proposades per la professora.
Criteris d'avaluació	LLuirar els exercicis dins els terminis marcats per a cada activitat i obtenir una qualificació mínima de 5 a tots ells.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Treball de Recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	La finalitat és aprofundir en qualque àrea d'interès de l'alumne. Metodològicament individualment o en petit grup és realitzarà una actualització de qualque aspecte que posteriorment serà avaluat amb la presentació d'un treball i l'exposició en les classes pràctiques.
Criteris d'avaluació	Lliurar el treball de recerca dins el període marcat al calendari de campus extens i exposar-ho a les classes pràctiques. Obtenir una qualificació mínima de 5.

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La relació de bibliografia recomanada:

Bibliografia bàsica

Freides, D. (2007). Trastornos del desarrollo: un enfoque neuropsicológico (3ª edición). Barcelona, editorial Ariel.

Pérez-López, J. y Brito de la Nuez, A. (Coord.) (2004). Manual de atención temprana. Madrid, editorial Ediciones Pirámide.

Rivière, A. y Mortes, J. (Comp.) (2000). El niño pequeño con autismo. Madrid, editorial APNA, asociación de padres de niños autistas.

Cerrols, R. (2010). Descubrir l'Asperger. Barcelona, editorials Psylicom.

Palacios, J. (2000). Desarrollo cognitivo durante los dos primeros años. en Jesús Palacios, Álvaro Marchesi y César Coll (Comp.): desarrollo psicológico y educación. 1- Psicología evolutiva. Madrid, editorial Alianza.

Bibliografia complementària

Es pot consultar a la pàgina de Campus Extens bibliografia complementària corresponent a l'assignatura.

Altres recursos

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	21354 - Trastorns en el Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Guia docent, materials complementaris, calendaris d'activitats i comunicacions on-line (campus extens).

